

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره ششم - سال اول

۱۳۷۹ - ۱۳۸۰

شماره ترتیب چاپ ۲۸۰

شماره چاپ سابقه

شماره دفتر ثبت ۱۳۷

تاریخ چاپ ۱۳۷۹/۷/۲۷

طرح

طرح اصلاح مواد (۲۴۸) و (۲۴۹) قانون مجازات
اسلامی مصوب ۱۳۷۰

قضائی و حقوقی

کمیسیونهای ارجاعی

اداره کل قوانین

بسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

همانطور که استحضار دارید طرق اثبات دعوی طبق موازین شرعی و قواعد حقوقی عبارت است از اقرار متهم یا مدعی علیه، شهادت شهود و علم قاضی که بایستی مستند به شواهد و قرائن باشد. در شرع مقدس اسلام در خصوص اثبات قتل و جرح علاوه بر طرق سه گانه فوق مسأله قسامه نیز مطرح است و آن اثبات قتل و جرح در موارد لوث است که باتوجه به مواد (۲۴۸) و (۲۴۹) قانون مجازات اسلامی عبارت است از قسم خوردن ۵ نفر از خویشان و بستگان نسبی مدعی و یا ۵۰ بار قسم خوردن شخص مدعی که در این صورت اتهام اثبات و مدعی علیه قصاص می شود. قسامه گرچه از نظر شرعی امری مسلم است و کیفر اجرای آن در مواردی که یک نفر (مدعی) به جای ۵ نفر قسم یاد کرده و موجب قصاص مدعی علیه شود قضات را در مقام صدور حکم محکومیت دچار مشکل و محذور می نماید فتوای مقام معظم رهبری نیز بر مبنای حضور و سوگند ۵ نفر از بستگان و خویشان مدعی است و چنانچه تعداد کمتر از ۵ نفر باشند نمی توانند با تکرار سوگند موجب قصاص شوند، علیهذا باتوجه به مطالب فوق طرح اصلاح مواد (۲۴۸) و (۲۴۹) قانون مجازات اسلامی به شرح ذیل تقدیم می گردد:

اعلمی - سیدآبادی - غلامعلی عابدی - سیدناصر قوامی - سیدابراهیم امینی - محمد کاظمی - عاشوری - ندیمی - سیدمحمدکاظم مرتضوی - مرعشی - حسین زاده - پورنجانی - ربوше - دولت آبادی - میرمحمدی و دو امضاء دیگر

طرح اصلاح مواد (۲۴۸) و (۲۴۹) قانون مجازات

اسلامی مصوب ۱۳۷۰

ماده ۱ - تبصره‌های (۲) و (۳) ماده (۲۴۸) حذف و تبصره (۱) آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره - در قتل عمد لازم است قسامه توسط پنجاه نفر واجد شرایط انجام شود. مدعی و مدعی علیه می‌توانند حسب مورد یکی از قسم خورندگان باشند.

ماده ۲ - ماده (۲۴۹) به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

ماده ۲۴۹ - قاضی باید خویشاوندی نسبی قسم خورندگان را با مدعی یا مدعی علیه احراز نماید. ع

مواد (۲۴۸) و (۲۴۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰

ماده ۲۴۸ - در موارد لوٹ قتل عمد با پنجاه قسم ثابت می‌شود و قسم خورندگان باید از خویشان و بستگان، نسبی مدعی باشند و در مورد آنها رجولیت شرط است. تبصره ۱ - مدعی و مدعی علیه می‌توانند حسب مورد یکی از قسم خورندگان باشند.

تبصره ۲ - چنانچه تعداد قسم خورندگان کمتر از پنجاه نفر باشند هریک از قسم خورندگان مرد می‌تواند بیش از یک قسم بخورد به نحوی که پنجاه قسم کامل شود.

تبصره ۳ - چنانچه هیچ مردی از خویشان و بستگان نسبی مدعی برای قسامه وجود نداشته باشد، مدعی می تواند پنجاه قسم بخورد هر چند زن باشد.
ماده ۲۴۹ - قاضی باید برای قبول تکرار قسم مطمئن شود که مدعی یا مدعی علیه پنجاه نفر خویشان و بستگان نسبی ندارد و یا خویشان و بستگان نسبی او پنجاه نفر یا بیشتر هستند ولی حاضر به قسم خوردن نمی باشند همچنین قاضی باید خویشاوندی نسبی قسم خورندگان را با مدعی یا مدعی علیه احراز نماید.

۱۹۹۷
۲۱/۱۵/۹۷
۱۰
۱۰